Vägledande samspel ICDP inom äldreomsorgen

Programmet Vägledande samspel präglas av ett medvetet humanistiskt förhållningssätt, där människors lika värde står i centrum. Människors rätt till att bestämma över sina egna liv och sin egen vardag ska respekteras och beaktas.

Programmet är empatibaserat, enkelt och samhällsbaserat program vars målsättning är att stödja och främja psykosocial kompetens hos personer som ansvarar för omsorg inom olika verksamheter. Programmet Vägledande samspel finns anpassat till äldreomsorgen.

Redan 2008 lämnade Värdighetsutredningen betänkandet *Värdigt liv i äldreomsorgen* (SOU 2008:51). Där lyfter man fram att omsorgen om de äldre ska präglas av god fysisk omvårdnad och ett gott bemötande.

Utredningen anser att följande sex aspekter hör till ett värdigt liv:

- Integritet såsom rätt till ett privatliv och kroppslig integritet
- Självbestämmande
- Individanpassning
- Delaktighet
- Insatser av god kvalitet
- Gott bemötande

God omsorg börjar när vi ser de äldre som personer och medmänniskor som inte enbart har fysiska, utan också psykiska och andliga behov. Viktigt är också att se till de äldres egen förmåga och kapacitet.

Att lära sig använda de tre dialogerna i Vägledande samspel kan vara till stor hjälp om man vill ha en äldreomsorg som har en helhetssyn på människans behov.

Den emotionella dialogen omfattar fyra teman:

1. Var vänlig, visa intresse för den äldre.
2. Se och följ den äldres initiativ – visa följsamhet med den äldre.
3. Skapa en vänlig och varm dialog med den äldre, utbyt positiva känslor.
4. Ge erkännande och bekräfta den äldre – uppmärksamma den äldres kompetens och betydelse.

Den meningsskapande och utvidgande dialogen omfattar tre teman:

5. Skapa en gemensam uppmärksamhet, ett gemensamt fokus. Hjälp den äldre att koncentrera sin uppmärksamhet så att ni båda talar om samma händelse.
6. Ge innebörd till den äldres upplevelse av omvärlden genom att beskriva vad ni upplever tillsammans och visa engagemang och entusiasm.
7. Utvidga och förklara för den äldre, till exempel vad som har hänt och vad som kommer att hända. Skapa sammanhang och mening.

Den reglerande dialogen omfattar tre aspekter:

8a) Reglering genom att planera vardagen tillsammans med den äldre.
8b) Anpassa stödet till den äldres förmåga.
8c) Vägledning med hjälp av tillrättalagda rutiner.